

دانشگاه علوم پزشکی همدان

دانشکده پزشکی

نگارش طرح درس

عنوان درس: روان شناسی سلامت

مخاطبان: دانشجویان پزشکی عمومی

تعداد واحد: نظری - 2 واحد

هدفهای کلی و اختصاصی دوره :

هدف کلی: فراهم آوردن یک چارچوب نظری برای دانشجویان دوره پزشکی عمومی در مورد روان شناسی سلامت و اهمیت آن در پزشکی

اهداف اختصاصی: پس از تکمیل این دوره دانشجو باید بتواند

1: با رویکردهای مختلف روان شناسی سلامت آشنا شود. 2. مفاهیم محوری و اهداف اصلی موجود در روان شناسی سلامت را بشناسد.

3: اهداف روان شناسی سلامت در حوزه پزشکی را بشناسد. 4. نظریه های مهم روان شناسی و روان درمانی در این رشته را بشناسد

5. آشنایی مختصر با رویکردهای درمانی رایج. 6. با اختلالات روانی و اختلالات شخصیت آشنا شوند.

جلسه یکم:

هدف: هدف این جلسه کمک به دانشجو برای آگاه شدن از کلیات روان شناسی سلامت، اهداف آن در حوزه سلامت، کاربرد اصول روان

شناسی سلامت در درمان اختلالات پزشکی و روان پزشکی است. پس از این جلسه دانشجو باید بتواند:

1. تعریف روان شناسی را یادبگیرد.
2. تعریف روان شناسی سلامت را یادبگیرد.
3. کلیات روان شناسی سلامت را بشناسد.
4. اهداف روان شناسی سلامت در حوزه پزشکی را بشناسد.
5. کاربرد اصول روان شناسی سلامت در درمان اختلالات پزشکی مرتبط با سلامت روان مثل، کم کاری تیروئید.

جلسه دوم:

1. مکاتب مهم روانشناسی را یاد بگیرد.
2. اصول نظریه روانکاوی را یاد بگیرد.
3. رشد روانی-جنسی نظریه فروید را یادبگیرد.
4. فرایند رشد شخصیت در کودکی را یاد بگیرد.
5. نقش ناهشیار در رفتار، افکار و احساس را یادبگیرید
6. نقش رابطه مادر-کودک در شکل گیری شخصیت را یاد بگیرد.

جلسه سوم

1. اصول نظریه رفتارگرایی را یاد بگیرد.
2. اصول شرطی سازی کلاسیک و عاملی را یاد بگیرید
3. انواع تقویت مثبت و منفی را یاد بگیرد.
4. فرایند رشد شخصیت کودک از دیدگاه رفتارگرایی را یاد بگیرد.

جلسه چهارم

1. اصول نظریه شناخت گرایی را یاد بگیرد.
2. انواع خطاهای شناختی را یاد بگیرد

3. نقش تفکر در شکل گیری علایم بالینی را یاد بگیرد.

4. نقش طرحواره های ناسازگار اولیه یا تله های زندگی در روابط بین فردی را یاد بگیرد.

جلسه پنجم

1. آشنایی با اختلالات روانپزشکی و طبقه بندی DSM 5

2. چند تا از اختلالات بالینی مانند افسردگی ، وسواس، اضطراب را یادبگیرد

3. علایم و نشانه های اختلال افسردگی اساسی راه براساس ضوابط تشخیصی DSM5 شناسایی کند

4. با سؤالهای غربالگر مناسب علایم و نشانه ها بالینی اختلال را بیرون بکشد، و شدت افسردگی را ارزیابی کند.

5. از شیوع، سیر، و پیش آگهی اختلال افسردگی اساسی مطلع باشد.

جلسه ششم

اختلالات خلقی

1. علایم و نشانه های بالینی اختلالات دو قطبی را بشناسد

2. سبب شناسی اختلالات خلقی را بشناسد

3. تشخیص افتراقی را بشناسد

4. درمانهای رایج برای اختلال دو قطبی را بشناسد

جلسه هفتم

اختلالات سایکوتیک

1. علایم و نشانه های سایکز را بشناسد

2. سبب شناسی اختلال سایکوز را بشناسد

3. درمانهای رایج را بشناسد

جلسه هشتم

Suicide خود کشی

هدف: هدف این جلسه کمک به دانشجو برای آگاه شدن از ماهیت خودکشی در بافتار افسردگی است. پس از پایان

این جلسه دانشجو باید بتواند:

1. مفاهیم مرتبط با خودکشی را تعریف کند.
2. از تأثیر عوامل مختلف در بروز و شیوع خودکشی مطلع باشد.
3. عوامل زمینهساز رفتار خودکشی را شناسایی کند.
4. عوامل خطر ساز مرتبط با خودکشی را بشناسد.
5. خودکشی را بر حسب رویکردهای نظری روان آسیب شناختی درک، و مفهوم سازی کند.

رویکرد زیستی / تکوینی

رویکرد روان پویایی

رویکرد رفتاری

رویکرد شناختی

رویکرد اجتماعی

6. قصد (قریب الوقوع) مراجع را برای خودکشی ارزیابی کند.

7. تمایل انفعالی / فعالانه به خودکشی را بررسی کند.

8. شیوه های صحبت با افراد دارای قصد خودکشی را یاد بگیرد.

9. طرح و برنامه‌ی بیمار برای خودکشی را ارزیابی کند.

11. از تلوپحات عملی هریک از رویکردهای روان آسیب شناختی در پیشگیری از خودکشی و برنامه‌ریزی

درمان استفاده نماید.

جلسه نهم

اختلال اضطراب فراگیر (GAD) هدف: هدف این جلسه کمک به دانشجو برای آگاه شدن از ماهیت اختلال اضطراب فراگیر است.

پس از پایان این جلسه دانشجو باید بتواند

1. علائم و نشانه‌های اختلال اضطراب فراگیر را، براساس ضوابط تشخیصی DSM 5، شناسایی کند
2. با سؤالهای غربالگر مناسب علائم و نشانه‌های بالینی اختلال را بیرون بکشد، و شدت اضطراب را ارزیابی کند. رویکرد ترکیبی

شناختی - رفتاری

3. از شیوع، سیر، و پیش آگهی اختلال اضطراب فراگیر مطلع باشد

4. اختلالهای همبود با اختلال اضطراب فراگیر را بشناسد (محورهای 1 و 11)

جلسه دهم

اختلال وسواس فکری - عملی

هدف: هدف این جلسه کمک به دانشجو برای آگاه شدن از ماهیت اختلال وسواسهای فکری - عملی است. پس از پایان این

جلسه دانشجو باید بتواند

1. علائم و نشانه‌های اختلال وسواسهای فکری - عملی را، براساس ضوابط تشخیصی DSM 5، شناسایی کند
2. با سؤالهای غربالگر مناسب علائم و نشانه‌های بالینی اختلال وسواسهای فکری - عملی را بیرون بکشد،
3. از شیوع، سیر، و پیش‌آگهی اختلال وسواسهای فکری - عملی مطلع باشد. 4. اختلالهای همبود با اختلال وسواسهای فکری - عملی را بشناسد (اعم از محورهای 1 و

4. درمانهای رایج وسواس را بشناسد

جلسه یازدهم

اختلالات شخصیت

اختلالات شخصیت مرزی

1. علائم و نشانه های بالینی شخصیت مرزی را بشناسد.
2. سبب شناسی شخصیت مرزی را یاد بگیرد.
3. تشخیص افتراقی شخصیت مرزی را یاد بگیرد.
4. درمان های روانشناختی شخصیت مرزی را یاد بگیرد.

جلسه دوازده هم

اختلالات شخصیت خودشیفته

1. علائم و نشانه های بالینی شخصیت خودشیفته را بشناسد.
2. سبب شناسی شخصیت خودشیفته را یاد بگیرد.
3. تشخیص افتراقی شخصیت خودشیفته را یاد بگیرد.
4. درمان های روانشناختی شخصیت خودشیفته را یاد بگیرد.

جلسه سیزده هم

اختلالات شخصیت نمایشی

1. علائم و نشانه های بالینی شخصیت نمایشی را بشناسد.
2. سبب شناسی شخصیت نمایشی را یاد بگیرد.
3. تشخیص افتراقی شخصیت نمایشی را یاد بگیرد.
4. درمان های روانشناختی شخصیت نمایشی را یاد بگیرد.

اختلالات شخصیت خودشیفته

1. علائم و نشانه های بالینی شخصیت خودشیفته را بشناسد.
2. سبب شناسی شخصیت خودشیفته را یاد بگیرد.
3. تشخیص افتراقی شخصیت خودشیفته را یاد بگیرد.

4. درمان‌های روانشناختی شخصیت خودشیفته را یاد بگیرد.

جلسه سیزدهم

اختلالات شخصیت ضداجتماعی

1. علائم و نشانه‌های بالینی شخصیت ضداجتماعی را بشناسد.
2. سبب‌شناسی شخصیت ضداجتماعی را یاد بگیرد.
3. تشخیص افتراقی شخصیت ضداجتماعی را یاد بگیرد.
4. درمان‌های روانشناختی شخصیت ضداجتماعی را یاد بگیرد.

جلسه چهاردهم

اختلالات شخصیت اسکیزوئید

1. علائم و نشانه‌های بالینی شخصیت اسکیزوئید را بشناسد.
2. سبب‌شناسی شخصیت اسکیزوئید را یاد بگیرد.
3. تشخیص افتراقی شخصیت اسکیزوئید را یاد بگیرد.
4. درمان‌های روانشناختی شخصیت اسکیزوئید را یاد بگیرد.

جلسه پانزدهم

اختلالات شخصیت وسواسی-جبری (OCPD)

1. علائم و نشانه‌های بالینی شخصیت وسواسی-جبری (OCPD) را بشناسد.
2. سبب‌شناسی شخصیت وسواسی-جبری (OCPD) را یاد بگیرد.
3. تشخیص افتراقی شخصیت وسواسی-جبری (OCPD) را یاد بگیرد.
4. درمان‌های روانشناختی شخصیت وسواسی-جبری (OCPD) را یاد بگیرد.

جلسه شانزدهم

اختلالات شخصیت پارانوئید

1. علایم و نشانه های بالینی شخصیت پارانوئید را بشناسد.
2. سبب شناسی شخصیت پارانوئید را یاد بگیرد.
3. تشخیص افتراقی شخصیت پارانوئید را یاد بگیرد.
4. درمان های روانشناختی شخصیت پارانوئید را یاد بگیرد.

جلسه هفدهم

آزمون نهایی ترم

منابع:

American Psychiatric Association. (2013). Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorder (5th ed.). Washington, DC: APA.

اوتمر، اکهارت؛ اوتمر، زیکلیند. (۱۳۸۸). اصول مصاحبهی بالینی بر مبنای DSM-IV-TR. ترجمه

مهدی نصر. تهران: انتشارات ارجمند، چاپ اول.

فرست، مایکل ب؛ فرانسس، آلن؛ پینکوس، هارولد آلن. (۱۳۸۹). مصاحبهی بالینی ساختاریافته

برای اختلالاتی DSM-IV-TR (ترجمه پروانه محمدخانی و همکاران). تهران: نشر دانژه: چاپ اول.

فرست، مایکل ب. (۱۳۹۲). تشخیص افتراقی براساس DSM5 ترجمه فرزین رضاعی و علی اکبر

فروغی تهران:

اساتید:

دکتر لطیف مرادویسی

دکتر هادی غضنفری